

Bediüzzaman ve Abdullah Yeğın

Üstadın kiraladığı evin sahibi ile komşularımız akşam bize oturmaya geldiler.

O gece Bediüzzaman hakkında “O sorulan her soruya cevap veriyor, insanın kalbini okuyabiliyor, hediye kabul etmiyor, herkesle konuşmuyor, inziva hayatı yaşıyor, çarşıda pazardan bir şey almasını istediği zaman parasını hemen peşin veriyor, açık satılan ekmekten yemiyor” diye merak uyandırılacak çok şey konuşuldu.

O geceden sonra Bediüzzaman’ı ziyarete gidip onu görme arzusu içime dert oldu.

Okulda teneffüs arasında arkadaşım Rifat’a merak ettiğim konuyu açarak Bediüzzaman’ı nasıl görebilirim diye sordum. Rifat, Bediüzzaman’ı tanıdığını ve evi kendi evlerinin karşısında olduğunu söylediğinde ona sevinçle sarıldım. Rifat benim bu kadar istekli olduğumu gördüğünden bana:

“İstediğin zaman Bediüzzaman’ı görmeye gidebiliriz” dedi. İçimdeki merak ateşi bir an önce Bediüzzaman’ı görmek istiyordu. Hemen dersten sonra gitmeye karar verdik. Rifat’la Bediüzzaman’ın evine heyecan içinde vardık. Önce kapıyı çaldık, sonra Rifat kapıdaki ipi çekti ve kapı açıldı. Rifat önde ben arkada ahşap merdivenlerden yukarı çıktık ve sağ taraftaki odaya geçtik. Selâmünaleyküm dedikten sonra Bediüzzaman’ın elini öptük. Bediüzzaman da aleyküm selâm diyerek bize, “safa geldiniz!” dedi. Bir köşeye çekilerek dizimizin üstüne oturduk. Bediüzzaman, Rifat’a: “Bu kimdir?” diye sordu. Rifat: “O benim okul arkadaşımdır” diye cevap verdi. Bediüzzaman bana ismimi sordu. Ona Abdullah dediğimde bana ağabeyinin adının da Abdullah olduğunu ve beni onun yerine kabul ettiğini söyledi. Bediüzzaman artık sen de benim talebemsin dedikten sonra bana: “Gel yakınımaya otur!” dedi. Sevinerek gittim yanına oturdum. Ona baktığımda içimde güven rüzgârları esiyordu. Bu yaşa kadar hiç kimseden bu kadar samimî bir yakınlık ve ilgi görmemiştim. O gün Bediüzzaman’ın yanına oturduğumda kendimi çok rahatlamış ve huzur içinde hissettim.

Bediüzzaman bize ‘Gençlik Rehberi’nin ardından 13. Sözün ikinci makamından da bir bölüm okudu. İslâmiyet’in ve imanın güzelliğinden, ölümden, ahiretten bahsetti. Zaman o kadar çabuk geçmişti ki hiçte farkına varmamıştık. İzin isteyerek yanından ayrıldık. Onu ilk gördüğümde hayretler içinde ona öylece baka kaldım; çünkü o çok farklı biriydi, kimseye benzemiyordu. Kıyafeti, hali ve hareketleri zihnime silinmeyen bir kalemle yazılmış gibi işlenmişti. Onun o farklı görünüşü yüreğime öyle bir kök saldı ki kalbimi, aklımı ve duygularımı sağlam iplerle ona bağladım. Zamanla onun gibi giyinenleri sevmeye başladım. Hatta eskiden Kürtlere karşı içimde bir soğukluk vardı. Bizim memlekette Kürtlere hakaret edilirdi. Elekçilere, Çingenelere Kürt denirdi. Bediüzzaman’ı görüp; o samimî, şefkatli, imanlı, merhametli tavrı ve sözlerini dinledikten sonra Kürtlere karşı inanılmaz bir sevgi ve hürmet duymaya başladım. Kılık kıyafetinden dolayı artık kimseyi hor görmüyordum. Dinsizlere, din aleyhinde olanlara ve zalimlere karşı ise içimde bir nefret uyanmıştı. Hal ve hareketleri ile bana öyle dersler veriyordu ki bütün dünyamı ve hayatımı baştan sona değiştirdi. Odasına ilk gittiğim gün

karyolada yorganı dizlerinin üstüne kadar çekmiş, geriye doğru yaslanmıştı. Elinde bir kitap vardı. Saçları kulaklarının hizasına kadar uzamıştı. İnce gözlüğünün üzerinden bize bakıyordu. Evi iki katlıydı. Altı ahır üstünde ise iki oda vardı. Odaların altı tahta döşemeydi. Yerde serili bir şey yoktu. Tahta merdiven, üzerinde yürürken gıcırdaydı. Odada serili birkaç tane bez seccade ve ağaçtan bir kürsü vardı. Önemli kişiler ziyaretine geldiğinde onları bu kürsüde oturturdu. Yine bir gün ziyaretine gitmiştik. Onun o tevazusu, alçak gönüllülüğü, saf ve temiz sevgisi kalbime öyle bir aktı ki artık ondan ayrı kalamıyordum. Zaman zaman sınıf arkadaşlarımı da onun yanına götürürdüm. Çeşitli suallerimize verdiği cevaplarla aklımızı ve kalbimizi doyummuş bir şekilde yanından ayrılırdık. Öğretmenlerin derste anlattıkları din aleyhtarı fikirler kafamızı karıştırdığında hemen Bediüzzaman'ın yanına gider onunla kısa sohbetler yapardık. Bu sohbetten sonra kafa karışıklığımız yok olurdu. Her sohbetten sonrası onun yanından ümitle ve şevkle ayrılırdık. Coğrafya öğretmenimiz bir gün suratı asık ve sinirli bir şekilde sınıfa girdi. Bizlere: "O mürteci Bediüzzaman denilen hocanın yanına kimler gitti?" diye söyleyince sınıfta altı kişi parmak kaldırdık. Öğretmen: "Siz Bediüzzaman'ın inkılâp düşmanı olduğunı bilmiyor musunuz?" dedikten sonra ismimizi bir kâğıda yazdı ve gitti. Aradan birkaç gün geçtikten sonra disiplin kuruluna verilmişdik. Disiplin kurulunda bizlere sorular sorduktan sonra yazılı ifademizi aldılar. Soruşturma neticesinde altı gün okuldan uzaklaştırıldım. Arkadaşlarım ise uyarı ve kınama cezası aldı.

1942 yılının sonuna kadar ara sıra Bediüzzaman'ın yanına gittim. 1943'te lise ikinci sınıfa geçmiştim. Yaz tatilimin çoğunu Bediüzzaman'ın yanına giderek geçirdim. Bir gün Kastamonu'da liseden birkaç öğrenciyi yanıma alarak Bediüzzaman'ın yanına gittim. Ona "Bize Hâlıkımızı tanıttır; muallimlerimiz Allah'tan bahsetmiyorlar" dedik. Bediüzzaman: "Sizin okuduğunuz fenlerden her fen, kendi lisan-ı mahsusuyla mütemadiyen Allah'tan bahsedip Hâlıkı tanıttırıyorlar. Muallimleri değil, onları dinleyiniz" dedi. Bediüzzaman Denizli Cezaevi'ne götürülmeden önce evinde yapılan baskında bana ait bir defter bulundu. Emniyette defterle ilgili ifadem alındı. Defter Denizli Mahkemesi'ne de konu oldu. Denizli Savcısı, Kastamonu Savcılığı'na evimizde arama yapılması için telgraf çekti. Polisler evimizi bastı. Bütün aramalara rağmen evde bir şey bulamadı. Lise bitti. Ankara Dil Tarih Coğrafya Fakültesi'ne (DTCF) kayıt oldum. Fakültede tercüme edebilecek kadar Arapça ve Farsça öğrendim. Almanca dil imtihanını da başarıyla verdim. 1951 yılında fakültede son sınıfta iken, okulu bırakarak Bediüzzaman'ın yanına gidip hizmete talip oldum. Bediüzzaman sağ oluncaya kadar Urfa'da hizmette bulundum.

"Yeni Lügat" isimli kıymetli eseri Üstad'ın şifahî emriyle hazırladığını hatıralarında ifade eden Abdullah Yeğin'i vefat yıldönümü vesilesiyle rahmetle yad ediyoruz.

Misbah Eratilla,